



## ELEV

# Uppdrag 1. Istider & forntider

### Faktablad I1

Se på **faktablad I 1** som visar nedisningsförloppet under den senaste nedisningen (Weichsel) i Nordeuropa. Studera den kartan.

### Att fundera på i grupp

Siffrorna 8, 500, 10 500, 286 och 22 000 har en betydelse för att förklara/beskriva själva nedisningen och landhöjningen. Vad står dessa siffror för?

---

### Faktablad I2

Läs **faktablad I 2** och sök reda på svaren.

## Uppgift 1.

### 1 a. Konstruera

Med hjälp av kartan från 22 000 år tillbaka skall ni bygga ett tredimensionellt landskap i snön eller annat material över den senaste nedisningen i Nordeuropa.

---

### 1 b. Presentera

Presentera er modell över den senaste nedisningen för de andra grupperna. Siffrorna som rör nedisningen och landhöjningen skall finnas med i er presentation.

## ELEV

### Uppgift 2. Mammutstäppen

Faktablad I1

Se på **faktablad I 1** som visar nedisningsförloppet från den senaste nedisningen (Weichsel) i Nordeuropa. Studera kartan.

Att fundera på

- Hur är det med vattenståndet i havet med tanke på att mycket vatten finns bundet i inlandsisen?
- Hur såg strandlinjen i Europa ut för 20 000 år sedan?
- Vilka istidsdjur (nu levande eller utdöda) fanns i Skandinavien vid iskanten under den senaste nedisningen?

Faktablad I14

Läs **faktablad I 14** som visar djur på mammutstäppen.

#### 2 a. Skapa urtidsdjur

Illustrera några av djuren på mammutstäppen på något sätt. Djuren kan byggas av snö, sand eller (om ni jobbar inomhus) skulpteras i lera, tecknas osv. Ni kan också bygga djuren av era kroppar (två och två) och dramatisera dem.

#### 2 b. Presentera

Presentera era urtidsdjur för de andra. Ge också information om till exempel storlek, när de levde, när de dog ut om de är utdöda, eventuella skelettfynd osv.

## ELEV

### Uppgift 3. Mammutjägarna

Att fundera på

- Vad vet ni om spår av människor under nedisningen i det nordliga området i Skandinavien. När levde människan här?
- Hur passar Varggrottans datering in i den bilden, det vill säga när fanns det såfall neandertalmänniskor i området vid Varggrottan?
- Vad tror ni om det framtida klimatet?
- Vad händer om Grönlands och Antarktis isar smälter till följd av växthuseffekten? Är det skillnad på om havsisen på nordpolen smälter och/eller inlandsisen på Grönland och Antarktis smälter?

---

Faktablad I15  
Läs **faktablad I15**.

#### 3 a. Bygg Varggrottan

Konstruera en miniatyrmmodell av Varggrottan och hur det kan ha sett ut i och omkring grottan när det bodde människor här för 130 000 år sedan.

#### 3 b. Presentera

Berätta för de andra grupperna något om det ni lärt er om Varggrottan i Finland och "mammutjägarna".